

AMEA İLƏ XƏZƏR UNIVERSİTETİ ARASINDA ANLAŞMA MEMORANDUMU İMZALANDI

Mayın 21-də Xəzər Universitetində AMEA prezidenti akademik Akif Əlizadə başda olmaqla AMEA Rəyasət Heyətinin, institut direktorlarının və şöbə müdirlərinin universitet kollektivi ilə görüşü keçirildi və Anlaşma Memorandumu imzalandı. Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsxanlı qonaqları salamladı.

Professor Hamlet İsxanlının giriş sözü

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA-nın) prezidenti hörmətli Akif müəllim!

Vitse - prezidentlər, direktorlar, şöbə müdirləri!

Hamınız xoş gəldiniz, səfa gətirdiniz!

Bu gün Xəzər Universitetinin ən xoş günlərindən biridir. Normal, yaxşı universitet birinci növbədə elm ocağı deməkdir. Yəni belə olmalıdır, doğrusu budur. Əlbəttə, ali məktəb üstəlik təhsil və mədəniyyət ocağı olmalıdır. Azərbaycan elminin mərkəzində dayanmış, onu təmsil edən AMEA-nın yüksək heyətinin bizim universitetə təqdimatı bizdə çox böyük məmnunluq hissi yaradır. Çox təşəkkür edirik sizə ki, gəlmisiniz. Biz belə bir proqram fikirləşmişik, deyirik ki, sizdən də icazə alaq və davam edək. Əvvəlcə Xəzər universiteti barədə qısa bir məlumat verək. Bizim prorektorlardan biri bu işi görsün. Xəzər Universiteti nədir, nədən ibarətdir və ne işlər görür - bu barədə qısaca bir təqdimat olsun. Sonra mən universitetimizin yaranması və inkişafı ilə bağlı müəyyən şərhlər verim. Sonra bütün məclis sizindir. Biz sizi dinləmək istəyəcəyik, sizin fikrinizi bilmək, təkliflərinizi eşitmək istəyirik. Biz də öz fikirlərimizi bildirəcəyik ki, sizinlə hansı sahədə və necə əməkdaşlıq edə bilərik. Amma daha çox sizi dinləmək istəyəcəyik.

Ümid edirəm ki, bu başlanğıc yaxşı bir işin ilk addımları olacaq. Mən akademiyanın böyük anlayış olduğunu bilirəm. Biz ali məktəbik. Özüdə böyük tarixi olan ali məktəb deyilik. Amma, amalımız sizinlə eyni olduğu üçün bərabər çox işlər görə bilərik.

Xoş gəlmisiniz!

Xəzər Universitetinin İdarəetmə və tələbə işləri üzrə prorektoru İsaخان İsaخانlı universitet haqqında geniş təqdimatla çıxış etdi. Qonaqlara universitetin kampusları, fakültələri və departamentləri, mərkəzləri, institutları və laboratoriyaları, bakalavriat, magistratura, doktorantura və onların əhatə etdiyi ixtisaslar, universitetdə nəşr olunan elmi və digər jurnallar, işçi heyəti, ali məktəblərin reytinginin müəyyənləşdirilməsi sahəsində nüfuzlu təşkilatların (Webometrics, QS – Quacquarelli Symonds) reyting cədvəlində Xəzər Universitetinin Azərbaycanın ali məktəbləri arasında həmişə birinci olması və s. haqqında ətraflı məlumat verildi.

Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlı geniş çıxış etdi.

Professor Hamlet İsaخانlının çıxışı

Əziz dostlar, Xəzər Universiteti barədə sizə qısaca məlumat verdik. Əlbəttə, bizim bütün binalarımızı, laboratoriyaları gəzənsəniz, görsəniz, daha geniş və dəqiq məlumat ala bilərsiniz. Məsələn, neft mühəndisliyi üçün nəzərdə tutulmuş laboratoriyamız var, yerli və xarici mütəxəssislər tərəfindən xüsusi dizayn olunmuş, tədqiqat aparmaq üçün nəzərdə tutulmuşdur, digər bir çox laboratoriyalarımız kimi, bu da bizim yeni - Binəqedi kampusumuzda yer almışdır.

Mən dinlədiyiniz və gördüyünüz təqdimata bir neçə söz, fikir əlavə etmək istəyirəm. Xəzər Universitetini yaratmaqda əsas məqsəd nə idi? Azərbaycanda çox ali məktəblər var idi, daha birini yaratmaq fikri hardan gəldi? Bunun bir neçə səbəbi vardı. Səbəblərdən biri - mən, səbəbkar... O vaxtlar mən Kanada və Avropaya gedib gəlirdim, universitetlərdə tədqiqat aparır, mühazirə oxuyur, konfranslarda iştirak edirdim. İstəyirdim ki, Azərbaycanda "tapşırıq"la işləməyən bir ali məktəb yaransın. Yəni, universitetə gələn tələbənin oxumaq, çalışmaq yolu ilə irəliləməkdən başqa yolu olmasın, xahişlər, tapşırıqlar keçməsin. İkinci səbəb: istəyirdim dünyanın, xüsusilə Avropanın, Amerikanın aparıcı universitetlərində nəyi öyrədirlərsə, hansı proqramları tətbiq edirlərsə, hansı kitabları oxuyurlarsa, biz də onları edə bilək. Üçüncü səbəb: istəyirdim ki, ingilis dilini tədris dili olaraq qəbul edək. Bu həm, dediyim kimi, tələbələrə yaxşı kitablar, məsələn, Oxfordun çap etdiyi kitabları oxuya bilməsinə imkan yaradır, həm də tələbələri xaricə göndərməyə, xaricdən tələbələrə gəlməsinə, xarici mütəxəssislərin işə cəlb olunmasına kömək edir. Nəticədə bu salonda əyləşən, səfərdə və ya dərslə olduqları üçün burda olmayan xarici alimləri - amerikalı, avropalı, hindistanlı, iranlı, türkiyəli, çinli və sair mütəxəssislər burda işləyir, "Xəzər"də ingilis dilinin işlənməsinə görə rahatca bizim tələbələrə dərs deyə bilər, gənclərimizi yetişdirməkdə bizə kömək edirlər.

Bunlarla əyləşən daha bir səbəbi - bu universitetin beynəlxalq aləmə böyük çıxışının olmasını təmin etmək idi, yəni universitetimiz əyalət ali məktəbi olmasın, dünyanın

nəbzini hiss etsin.

Ali məktəb təkə elmi yaymaqla məşğul olmamalıdır, həm də elmi istehsal etməlidir! Xəzər Universitetinin yaranmasında qarşıya qoyulan ən mühüm məsələlərdən biri, strateji baxımdan birincisi bu idi. Biz buna çalışırıq və müəyyən uğurlar əldə etmişik. Təqdimatda qısaca bu barədə deyildi. Başqa bir məqsədimiz: universitet elm ocağı olmaqla yanaşı, həm də mədəniyyət ocağı olmalıdır. Çünki gənc insanlar bura gəlir 4,5, 6 il, bəzən daha çox - həyatlarının ən parlaq hissəsini burada keçirirlər, burada yaşayırlar deyə bilərik. Görək bu vaxtı darıxdırıcı keçirməsinlər, ancaq dərse, kitabxanaya getməklə yaşamaq olmur. Bütöv bir şəxsiyyət kimi formalaşmaları üçün ruhu da qıdalandırmaq lazımdır. Məlumdur ki, təhsil qanununa görə Azərbaycan tarixi və Azərbaycan dili hər kəs üçün məcburidir. Biz bu siyahıyı genişləndirib, daha iki fənn əlavə etdik ona: biri Azərbaycan ədəbiyyatı, digəri Azərbaycan mədəniyyəti. Biz düşündük ki, Azərbaycan ədəbiyyatı Azərbaycan mədəniyyətində mühüm yer tutur. Fikrimiz, sadəcə, Azərbaycan ədəbiyyatı klassiklərini və bəzi müasirləri oxutdurmaqdır, çünki məktəbdən gələn tələbələrimizin böyük əksəriyyəti, məlum olur ki, bunları oxumayıblar. Azərbaycan dili tədrisində isə biz yazı üzərində durduq. Tələbələrimizin (orta məktəb məzunlarımızın) yenə böyük əksəriyyəti savadlı yazmaqda çətinlik çəkir, biz akademik yazı, esse yazı, dəftərxana yazısı və sair yazıları öyrədirik. Azərbaycan mədəniyyəti adı altında isə 10-a qədər fənn təklif edirik, tələbə hansını istəyə, onu seçə bilər; məsələn, milli və dünya xalqları rəqsləri, muğam, vokal, xor, klassik musiqi, zərgərlik, xalçaçılıq, rəssamlıq və sair.

Daha bir fikrə düşdük, düşündük ki, öz orta məktəbimiz olsun. Bu məktəbi qurmaq üçün bizim məktəb mütəxəssislərimizi dünyanın müxtəlif yerlərinə göndərdik.

Amerikaya, Kanadaya, İsveçə, İngiltərəyə və sair. Məktəbi hansı ideya üzərində qurmaq? Bunun çox sadə fəlsəfəsi var. Məktəbə gələn uşaqlar bizim öz uşaqlarımızdır, yəni, birincisi, biz onları sevəcəyik, ikincisi, biz çox tələbkər olacağıq. Və nəticədə, çox gözəl bir məktəb - "Dünya" məktəbini yaratmağa nail olduq - öz uşaq bağçası, ibtidai və orta məktəb hissələri ilə. 2011- ci ildə məktəbimiz beynəlxalq IB statusu aldı. Azərbaycanda ilk elə məktəb - TISA deyilən məktəb olubdur, onu xaricilər öz uşaqlarının oxuması üçün açmışdılar. Bizim "Dünya" ilk milli məktəb oldu ki, dünyada ən keyfiyyətli və populyar məktəblər şəbəkəsinin - IB sisteminin üzvü oldu. IB-də son iki sinfi ingiliscə və IB proqramı üzrə oxuyurlar, dünyanın çox universitetləri IB məzunlarına üstünlük

verir, imtahansız qəbul edirlər.

Mən elmi fəaliyyətimiz, elmə münasibətimiz haqqında bir neçə söz deyirdim. "Xəzər"i yaradanda biz iddialı bir söz dedik - elmi araşdırma istiqamətli universitet qurmaq istəyirik. Onun üçün biz nələr elədik? Birincisi, ingilis dilini bilən, beynəlxalq jurnallarda məqalələri çap olunan tədqiqatçıları işə cəlb etməyə başladıq. İkincisi, xaricdən alimlər dəvət etdik, səbəblərdən biri burda bəzi sahələrdə yaxşı bilən mütəxəssis, təəssüf ki, tapa bilməməyimizdir. Xüsusən texnologiya və mühəndislik sahələrində. Bizim mühəndislik fakültəmizdə tam ştatda olanların təqribən yarısı əcnəbilərdir. Üçüncüsü, konfranslar təşkilidir, sizi əmin edə bilərəm ki, Azərbaycanda Xəzər Universiteti kimi beynəlxalq konfranslar və seminarlar təşkil edən təşkilatlar varsa da, çox azdır. Elə olur ki, mən eyni gündə müxtəlif konfransları açmaq üçün burdan ora - ordan bura qaçıram.

Nəhayət, elmi jurnallarımız haqqında demək istəyirəm. İlk adı "Journal of Azerbaijani Studies" olan jurnalımız gücləndikdə, ona müxtəlif ölkə və bölgələrdə maraq artıqda adı dəyişdik - "Khazar Journal of Humanities and Sosial Sciences". Bu jurnal iki həftə əvvəl Thomson Reuters və ya New Web of Science siyahısına daxil oldu. Bu, humanitar və sosial elmlər sahələrində o mötəbər siyahıya daxil olan ilk Azərbaycan jurnalıdır. Jurnalın redaksiya heyəti çox tanınmış alimlərdən ibarətdir - bir ucu Amerika, o biri ucu Yaponiyadan. Bu jurnal tam ingiliscədir, ildə dörd dəfə nəşr olunur. Təəssüf ki, bu jurnalda Azərbaycan alimlərinin məqalələri çox az dərc olunur. Bu jurnalın humanitar və sosial elmlərin inkişafına müəyyən töhfə verəcəyinə ümid edirik. İşimizi qeyri-adi dərəcədə ciddi qurmuşuq. Yeni daxil olan məqalələrdə əvvəlcə xüsusi proqramlar vasitəsilə plagiatın olub - olmadığı yoxlanılır, plagiat varsa məqalə geri göndərilir və o müəlliflə əlaqə kəsilir. Məqalələri iki anonim rəyə göndəririk. Rəylərdən asılı olaraq qərar qəbul edilir - yaxşıdır və ya üzərində işləmək lazımdır və ya zəifdir. Zəif məqalə geri göndərilir, düzəlişlər lazım gələnləri müəllifə göndərir və cavabdan sonra ona yenidən baxırıq. Məqaləni tam hazır sayanda onu ingilis dil daşıyıcısı olan dil redaktorlarımıza göndəririk. Jurnalımıza ən çox məqalə göndərən ölkələrdən biri İrandır, iranlı müəlliflər bizim ölkə müəlliflərindən xeyli çox və fəaldırlar. "Azərbaycan Arxeologiyası" adlı jurnalımız da mütəxəssislər tərəfindən yaxşı qiymətləndirilir. Bizim bir riyaziyyat jurnalımız da vardı - "Khazar Journal of Mathematics". İndi onun əvəzinə daha geniş əhatəli və sanballı bir jurnalımız hazırlanır - "Khazar Journal of Science and Technology", yəni, Təbiət Elmləri və Texnologiya Jurnalı. İngiliscə bu iki jurnalımız bir yerdə elmin bütün sahələri - təbiət elmləri və mühəndislik, humanitar elmlər və sosial elmlər üzrə məqalələr çap edə biləcək. Mühüm şərtlərdən biri redaksiya heyətinin yüksək səviyyəli alimlərdən ibarət olmasıdır. "Khazar Journal of Science and Technology" üçün mən belə bir şey fikirləşdim - 2014 - cü ildə Thomson Reuters`in dünyanın ən fəal çahşan və əsərlərinə çox istinadlar edilən bir siyahısı var. Məhz həmin siyahıdan 17 ən məşhur alimi redaksiya heyətinə daxil edə bildik.

Elmi inkişaf etdirmək üçün daha bir səyimiz doktoranturamı inkişaf etdirməklə bağlıdır. Mən sizə deyim, təhsil sistemimizdə islahatlar və yeni ideyaları yeni ali məktəbin yaradılması haqqında təşəbbüs mənim olsa da, özümə də təəccüblü gəldi ki, bu təşəbbüs o vaxt dəstəkləndi, bilirsiniz, qarışıq vaxtlar idi, 1990-cı ilin payızı və 1991-ci ilin ilk aylarından söhbət gedir. Mənim baş nazirlə müzakirə zamanı ilk fikrim belə idi - bakalavr olmasın, ancaq magistratura və doktorantura olsun. O vaxt baş nazir mənə dedi ki, heç kim səni başa düşməz və iş alınmaya bilər. Biz bakalavr proqramları ilə başladıq. Sonra magistratura və nəhayət, doktorantura gəldi. Hal-hazırda ən çox fikir verdiyimiz işlərdən biri doktoranturadır. Artıq yüzü keçdi doktorantlarımızın sayı; nəinki bütün özəl universitetlərdən, hətta bəzi böyük dövlət universitetlərini çıxmaqla əksər ali məktəblərdən daha geniş fəaliyyətdəyik. Əlbəttə, problemlərimiz də var doktoranturada.

Belə bir şərt qoymuşuq ki, dissertasiyanın müdafiyyə buraxılması üçün müəllifin heç olmazsa bir məqaləsinin Thomson Reuters jurnallarında dərc olunması və ya çap üçün qəbul edilməsi zəruridir. Bunun üçün yaxşı elmi rəhbər olmalıdır, fəal elmi rəhbərin fəal tələbəsi ola bilər. Təəssüf ki, biz bütün sahələrdə bu işləri görə bilmirik və əcnəbilərə müraciət edirik, qoy bir rəhbər burdan, biri də xaricdən olsun. Bu da sadə iş deyil.. Və mən düşünürəm ki, rəhbər axtarılmasında Milli Elmlər Akademiyası ilə əməkdaşlıq müəyyən dərəcədə kömək edə bilər. Elə dəvət etdiyimiz müəllimlərin arasında da

AMEA-da çalışanlar üstünlük təşkil edirlər.

Daha bir elmi fəaliyyətimiz laboratoriyaların qurulması ilə bağlıdır. Mühəndislik və tətbiqi elmlərin inkişafı üçün yaxşı laboratoriyalar lazımdır. Biz hətta bir modern laboratoriya nədən ibarətdir, onu necə qurmaq lazımdır kimi suallara cavabı da asanlıqla tapmırıq. Nəticədə biz, gerek ki, 13 laboratoriya qurmuşuq. O laboratoriyaların bəziləri sonra bir neçə laboratoriyaya çevriləcək, məsələn, neft mühəndisliyi bir neçə laboratoriyaya bölünəcək, biologiya bir neçə ayrı laboratoriyaya bölünəcək.

Laboratoriyaları quranda bu sahə vacibdir fikri ilə yanaşı, yaxşı bir alimimiz, mütəxəssisimiz varsa, onu, onun qrupunu nəzərdə tutaraq laboratoriya qurmağın vacibliyini düşünürük; yoxsa, uyğun mütəxəssisimiz olmadan abstrakt bir laboratoriya qurası deyilik. Məsələn, İradə xanım - bizim biologiya departamentinin müdiri Yeni Zelandiyada işləyirdi, yaxşı məqalələr yazır, təcrübələr aparırdı. Biz onu dəvət etdik və hal-hazırda onun istəyinə uyğun laboratoriya qurmaqdayıq.

Gördüyümüz işlərdən biri də sənaye və iş dünyası ilə işlək əlaqə yaratmaqdır. Bu ağır işdir. Hazırda ciddi bir texnopark fəaliyyətindəyik. Türkiyədən mütəxəssislər dəvət etdik, digər ölkələrdə çalışanlarla məsləhətləşdik, müxtəlif təcrübələri öyrəndik. Bir sıra işlər görə bilmişik. Shlumberger bizə neftin kəşfiyyatı, qazma və istehsal üzrə proseslərin stimulyasiyası və modeləşdirilməsinə aid çox mühüm və bahalı (neçə yüz min dollar...) software - proqram təminatı verib. Bununla bağlı digər işləri özümüzlə etməliyik, kompüter şəbəkəsi, lisenziya almaq, mütəxəssislərimizi təlimlərə göndərmək və sair.

Xəzər Universiteti Təhsil Siyasəti İnstitutu və Təlim Mərkəzi qurmuşuq ki, orada hökumətin və şirkətlərin sifarişlərini yerinə yetiririk. Məsələn, Təhsil Nazirliyinin, Dünya Bankının və UNISEF-in sifarişlərinə görə fəal məktəb müəllimlərindən seçib məktəb direktorları yetişdirmək proqramını həyata keçiririk və ya müxtəlif bölgələrdə müxtəlif fənlər üzrə orta məktəb müəllimlərinə təlim keçirik. Bu cür işlər üçün biz xaricdən nüfuzlu mütəxəssislər dəvət edirik, metodologiya və proqram üzərində işləyirik. Bu günlərdə "Dərslərin hazırlanması və qiymətləndirilməsi" üzrə çox mühüm layihəni də tender nəticəsində biz qazandıq. Belə işlər həm xidmətdir, həm yeni ideyaların və əməkdaşlarımızın inkişafıdır, həm nüfuz göstəricisi, həm də müəyyən gəlirdir.

Mən yenə də sizə öz dərin təşəkkürümü bildirirəm, siz heç bir tərəddüd etmədən mənim təklifimi qəbul edib, bu çox möhtərəm heyətlə gəldiniz. Artıq işə etdiyimiz əməkdaşlıq sahələrinə sizinlə birgə elmi konfranslar və seminarların təşkilini, qarşılıqlı məruzələrin dinlənilməsinə təşkil edə bilərik. Biz ABŞ, Böyük Britaniya və digər Avropa ölkələri, Cənubi Koreya, Çin, Rusiya, Türkiyə, Gürcüstan kimi bölgələrin universitetləri ilə tez-tez birgə elmi toplantılar keçiririk, bizdə və orada... Bizim "Elm və Sənət Məclisi" adlı çox fəal və sevilən bir seminarımız var. Bu məclisə dünyanın çox müxtəlif güşələrindən yaxşı alimləri dəvət edirik, onlar mühazirə oxuyur, alimlərimiz sual verir və müzakirədə fəal iştirak edirlər. Bunun bütün xərclərini biz öhdəmizə götürürük.

Siz də yaxşı bilirsiniz ki, biz, yeni Azərbaycan elm adamları beynəlxalq səviyyədə məqalə yazmaq işində axsayırıq. Sizdən üzr istəyərək bir misal gətirəcəyəm. Tehran universitetinin bir ildə yazdığı məqalələr bütün Azərbaycanın birlikdə yazdığı məqalələrdən beş dəfə çoxdur. Səbəbi heç də o deyil ki, biz çox zəiflik (məəyyən zəifliyimiz var, əlbəttə). Biz Sovet sistemində yetişdik və...o sistemdən uzaqlaşdıq. O sistemdən çıxan yaxşı alimlərimiz yaşlaşdı, yaşlaşanda adam eyni dərəcədə elmi fəallıq göstərə bilmir (istisnalar bu fikri inkar etmir). İstedadlı gənclər isə elmə gəlmək istəmirlər, elmin nüfuzu sanki azalmış kimsidir. Biz bir sıra şeyləri ətəlet üzrə hökumətdən istəyirik. İstedəklərimizin bəzilərini alırıq, çoxunu ala bilmirik. Gerek özümüz birləşək, öz güclərimizi birləşdirək. Məsələn, məqaləyə görə alim qonorar-mükafat alır, bizdə və sizdə. Bizim alimlər güclərini birləşdirsinslər, çalışsınlar, yazsınlar, biz onlara təşkilatı və maliyyə dəstəyi verək. Bu halda məqalələrin sayı da artar, keyfiyyəti də, əməkdaşlığımız da möhkəmlənər. Məsələn, biz laboratoriyalar qururuq. Akademiyamızın da laboratoriyaları var, onlar, yaqın ki, bir sıra sahələrdə geniş elmi araşdırma imkanı verə bilərlər. Bu sahədə əməkdaşlıq edə bilərik. Birgə qrantlarda iştirak edə bilərik, Avropa, Türkiyə və Azərbaycan proqramlarında, həmçinin digər coğrafiyalarda. Təhsil Nazirliyinə bağlı təhsil müəssisələrindən ən çox grant alan universitet bizik. Bizdən tələbə və müəllim sayına görə dəfələrlə böyük olan dövlət universitetlərindən çox grant

alırıq. Bu işdə təcrübəmiz var, bu işlə məşğul olan bacarıqlı qrupumuz var. Yığışır və "kəllə döyüşü" (brain storming) ilə, yəni ideyalar üzərində düşüncə, nəticədə ortaya məzmunlu təkliflər çıxarıyıq. Bu işlərdə bərabər ola bilərik. Mən çatışmayan bir cəhəti də deməliyəm. Thomson Reuters kimi təşkilatın çox zəngin elmi məlumatlar bazasına əlimiz çatmır və bu işimizi çox dərəcədə ləngidir. Düşünürəm ki, 3-4 milyonluq abunə yazılmağa hökumətimizin gücü çatmalıdır. Mən bu təşkilatla güzəştlər barədə vaxtaşırı söhbətlər aparıram, amma biz tərəfdən hərəkət yoxdur. AMEA-nın bu iş üçün maddi imkanları az ola bilər, amma hökumət bəlkə sizin sözlünüze qulaq asar...

Təşəkkür edirem. Çox sağ olun.

Sonra AMEA ilə Xəzər Universiteti arasında elm və təhsil sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu imzalandı. Memorandumu AMEA prezidenti akademik Akif Əlizadə və Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaخانlı imzaladılar.

Memorandumda birgə elmi tədqiqatların aparılması, tədris-metodiki ədəbiyyatın işlənilib hazırlanması, elmi tədqiqat işlərinin nəticələrinin tədris prosesinə tətbiqi, tanınmış alimlərin tədris prosesinə cəlb edilməsi, müasir elmi biliklərə həsr olunmuş birgə konfrans və simpoziumların keçirilməsi, gənc alim və mütəllimlərin dünyanın nüfuzlu elmi mərkəzlərində staj keçməsinin təşkil edilməsi və digər tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Memorandum imzalanandan sonra AMEA prezidenti, akademik Akif Əlizadə çıxış etdi.

Akademik Akif Əlizadənin çıxışı

Salam, hamınızı xoş gördük!

Hörmətli Hamlet müəllim, bizi bura dəvət etdiyinizə görə çox təşəkkür edirəm. Əziz dostlar, sizə böyük uğurlar arzu edirəm. Güman edirəm ki, bu gün Akademiyamızın tarixində yeni bir səhifə açılır və o da Xəzər Universiteti ilə birgə bizim elmimizin arzusu olan elmlə təhsilin vəhdətini gücləndirmək və dərinləşdirmək uğrunda yeni mühüm addım atmaqdan ibarətdir. Bugünkü elmi tədqiqat müəssisələrini gələcək nəsillərə düzgün formalaşmış elmi tədqiqat universiteti, elmi tədqiqat akademiyası kimi çatdırmaq lazımdır. Hamlet müəllim çox dəqiq danışdı və az da danışmadı. Dəqiq göründü ki, öz Xəzər Universitetinin varlığı ilə, onun qısa, amma ibrətəməz tarixi ilə yaşayır və o haqda saatlarla söhbət aparmağa hazırdır. Mən Hamlet müəllimi tam dərk edirəm, anlayıram. Xəzər Universiteti onun övladı kimidir, mən sizi təbrik edirəm, Hamlet müəllim!

Burada dinlədiyimiz və gördüyümüz vəziyyət, qazanılmış uğurlar bizim Milli Elmlər Akademiyamız üçün əldə etmək istədiyimiz, həyata keçirmək istədiyimiz arzulardan biridir. Nədir o arzu? Akademiyamız, bilirsiniz ki, 70 illiyini qeyd edir. İnşallah, payız aylarında yubiley mərasiminin dəqiq tarixi müəyyən olunacaq və 1945-ci ildə yaradılmış Akademiyamızın 70 illiyini bayram edəcəyik. 70 il ərzində Akademiya Azərbaycan elminə, həm də dünya elminə böyük töhfələr verib. Güman edirəm ki, hamımız Akademiyamızın tarixini, təsis maddələrini yaxşı bilirsiniz, bu barədə müxtəlif kitab və digər mənbələrdə oxumusunuz və ya eşitmisiniz - müxtəlif yerlərdə, iclaslarda, elm və tədris ocaqlarında bu mövzuda söhbətlər edilmişdir. O vaxt 15 təsisçinin yaratdığı Akademiya bu il 70 illiyini qeyd etməyə hazırlaşır.

Azərbaycan elmi o 70 ilin təqribən 45 ilini Sovetlər rejiminin bir hissəsi olaraq SSRİ Elmlər Akademiyası formasında planlaşdırılmış, inkişaf etmiş, fəaliyyət göstərmişdir. Bu istiqamətdə çox görkəmli alimlər, böyük mütəxəssislər, mütəfəkkirlər əmələ gəlib və onlar da elmi məktəblər yaradıblar. O elmi məktəblərin bir qismi Akademiya öz fəaliyyətini davam etdirməkdədir. Nə üçün mən deyirəm bir qismi? Çünki Sovetlər dağılanda çox şey dağıldı və bu, əlbəttə ki, Azərbaycandan yan keçmədi, o cümlədən Azərbaycan elmindən yan keçmədi, bu baxımdan elmimizə böyük zərbə dəydi, siz bunu bilirsiniz. O zərbə nə idi? 50 ilə yaxın müddətdə yaranmış əlaqələr, elmi ünsiyyətlər, məktəblər, o məktəblərlə bizim elmi məktəblərin şərqli fəaliyyəti sanki yoxa çıxdı, bunlar hamısı bir an içində dağıldı. Amma, buna baxmayaraq, bezi elmi istiqamətləri

saxlamaq mümkün oldu. Akademiyada bir zaman oldu ki, professor ayda 30 dollar maaş alırdı, 90-cı illərin əvvəllərində Akademiyada belə bir vəziyyət yarandı. Amma, buna baxmayaraq elmi sevnələr, elm fədailəri heç bir yana getmədilər, elmə xidmətdə davam etdilər. Bu gün biz onlara minnətdarıq. Düzdür, onlar indi yaşlanmış, püxtələşmiş alimlərdir. Amma, biz onların xidmətlərindən səmərəli istifadə edib, indi Akademiyada islahatlar aparmağa başlamışıq, bu istiqamətdə fəaliyyət uğurla davam edir, öz niyyətimizi həyata keçirmək fikrindəyik.

İslahatlar çərçivəsində daha bir vacib istiqamət var, o da, dediyim kimi, elmlə təhsilin inteqrasiyasıdır. Hətta Sovetlər vaxtından öncə - böyük Pyotrun yaratdığı Rusiya İmperator Akademiyasında təhsillə mütəyyən əlaqələr bir qədər vardı, Sovetlər vaxtı bu əlaqələr zəifləmiş, demək olar ki, tam pozulmuşdu, çox cüzi hallarda saat hesabı dərslər demək və sair. Cüzi münasibətlər mövcud idi. Ali təhsil müəssisələrində isə elmə bir o qədər də üstünlük verilmirdi.

Amma hal-hazırda Xəzər Universitetinin misalı göstərdi ki, elmlə təhsil bir yerdədir, elmi-tədqiqata üstünlük verilir. Mən bunu belə bilmirdim. Hamlet müəllim, mən sizi və sizin kollektivi təbrik edirəm. Siz, doğrudan da, təqribən 24 il ərzində Azərbaycanda yüksək səviyyəli təhsil və elm mərkəzi yaratmışınız, arzu edilən bir müəssisə qurmuşunuz. Biz bu yaxında Akademiyanın vitse-prezidenti İbrahim müəllimlə, Yer haqqında Elmlər Bölməsinin akademik- katibi Fəxrəddin müəllimlə birlikdə İsraildə, Yerusəlim Universitetində qonaq olduq. Onların təhsil və elm sistemi ilə tanış olduq. Orada özümüzlə üçün bir daha mütəyyən etdik ki, bizim Akademiyamız, Azərbaycan elminin gələcəyi siz gördüyünüz növ işlərlə bağlıdır. Rusiyada, demək olar ki, Elmlər Akademiyası dağılıb, orda bir federal agentlik yaradılıb, guya Akademiyaya rəhbərlik edir. Yəni Akademiya ciddi müstəqil bir qurum kimi təsəvvür olunmur - həm alimlər tərəfindən, həm təhsil sistemi tərəfindən. Bunun əsas səbəbi ondadır ki, mən belə hesab edirəm, Akademiyada təhsil çox az olub, cüzi olub və nəticədə Akademiya təhsildən ayrılıb, həm özü zərər çəkib, həm də təhsil. Məqsəd də bundan ibarətdir ki, alim mütləq auditoriyada olmalıdır, tələbə mütləq laboratoriyada olmalıdır. Bu iki böyük ünsiyyəti, elmlə təhsilin vəhdətini, birgə inkişafını yaratmaq bu saat Akademiyada ən fınd məsələlərdən biridir. Biz bu addımları atdıq, bu il, Hamlet müəllimlə yəqin bilir, Akademiyada magistraturaya qəbul elan etdik. Cənab Prezidentə təşəkkür etmək istəyirəm ki, bu istiqamətdə bizə dəstək oldu, razılıq verdi və biz bir pilot layihə kimi 7 ixtisas üzrə 20 magistr qəbul etdik. Güman edirəm ki, bu ilk addımdır və gələcəkdə məqsədimiz akademik təhsil müəssisəsi yaratmaqdır.

Bizim Akademiyamızın nizamnaməsi var və bu nizamnaməyə uyğun olaraq elmi müəssisələrin öz nizamnamələri, əsasnamələri, qayda-qanunları var. Bu nizamnamələrdə dəyişiklik edilməlidir ki, biz elmi müəssisə kimi yox, elm-təhsil müəssisəsi kimi fəaliyyət göstərə bilək. Baxın, bugünkü Akademiyamızın məqsədini dedim, amma siz bunu bünövrədən başlamısınız. Düzgün bir bina bünövrədən, fundaməntdən düz qoyulmalı, düz bağlamalıdır ki, o, düz qurulsun, düz inkişaf etsin. Budur mənəm sizin yaratdığınız Xəzər Universitetinə münasibətim və Hamlet müəllimin dedikləri ilə tamamilə şərikəm. Və biz ümumi şərikli konfranslar təşkil edib, şərikli qrantlar ala bilərik. Hətta şərikli ekspedisiyalar təşkil edə bilərik, Akademiya ilə Xəzər Universitetinin birlikdə ekoloji, geoloji ekspedisiyalar yaratması mümkündür. Bunlar həm sizin tələbələr üçün, həm akademiya üçün çox vacibdir. Bax, belə bir qarşılıqlı münasibətlərin qurulması çox əhəmiyyətli bir elmi mühit, yaxşı təhsil şəraiti yarada bilər.

Akademiya böyükdür. Akademiya 40-a yaxın elmi müəssisə var. İki kəlmə də Akademiyamızın strukturu haqqında. Akademiyamızın 9 bölməsi var, 2 bölmə Bakıdan kənar - biri Naxçıvanda, biri də Gəncədədir. Onlar hər ikisi müstəqil akademik bölmələr kimi fəaliyyət göstərir. Fizika - riyaziyyat və texniki elmlər bölməsi, akademik-katib Nazim Məmmədov buradadır, Kimya elmləri bölməsi, akademik-katib Dilqəm Tağıyev buradadır, Biologiya və tibb elmləri bölməmizin akademik - katibi Əhliman Əmiraslanov, Aqrar elmlər bölməmizin akademik - katibi Qərib Məmmədov, Akademiyamızın vitse prezidentləri Tofiq Nağıyev, İbrahim Quliyev, İsa Həbibbəyli - onların hərəsi Akademiyamızın bir istiqamətini koordinasiya etməklə prezidentə kömək edirlər. Belə bir ənənəvi qurum kimi Akademiyamız 70 il ərzində fəaliyyət göstərib. Akademiyamızın ilk prezidenti Mirəsədulla Mirqasımov, onun vitse prezidentləri Səməd Vurğun Vəkilov və Mustafa Topçubaşov olmuşlar. Bu struktur bu günə qədər davam edir, fəaliyyətdədir. Amma bu gün həm qloballaşan dünya, həm də elmin inkişafı ilə sürətlə gedir ki, biz bu strukturla onun ardınca çata bilmirik. Bu gün həyatın ritmi, dünya elminin inkişaf ritminin dinamikası tələb edir ki, biz kədr hazırlığına xüsusi fikir verək. Bayaq Hamlet müəllim düzgün qeyd etdi - əsasən yalnız gənc elmi işçi, alim elmi yeniliklərin ön cəbhəsində ola bilər. Əlbəttə, gənc alim püxtələşmiş alim yanında daha da yaxşı olur, onun qarşısında daha geniş üfüqlər açılır. Gənc alimin istəyi, stimulu, imkanları olduqca böyükdür, çox istedadlı isə bu imkanlar, bəlkə də, hədsiz - hüdudsuzdur.

Sizinlə görüşməyimə çox şadam və düşünürəm ki, bu ilk addımdır. Mən bu gün Avropa Oyunları ilə bağlı müsahibə verdim. Dövlətimizin, məşallah, uğurları hərtərəflidir - həm iqtisadi, həm mədəni, həm idman istiqamətində uğurlar göz qabağındadır. Azərbaycan bu gün idman mədəniyyəti nümayiş etdirir, beynəlxalq bir idman mərkəzi oldu ki, Avropa ona bu oyunları həvalə etdi. Bu, cənab Prezidentin sarsılmaz ardıcıl siyasətinin nəticəsidir.

Hamlet müəllim, bu gün biz sizinlə yeni addım atdıq, güman edirəm ki, addımımız uğurlu olacaq. Sağ olun!

Görüşdə AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli çıxış etdi.

Akademik İsa Həbibbəylinin çıxışı

Hörmətli Akif müəllim və Hamlet müəllim, əziz müəllimlər və tələbələr!

Bu gün, mənim nəzərimcə, sözün hər mənasında, həm mənim həyatımda, həm Akademiyanın həyatında, düşünürəm ki, həm də Xəzər Universitetinin həyatında çox əlamətdar günlərdən biridir, hətta bəlkə bir neçə nöqtədən baxsaq, tarixi günlərdən biridir. Çünki Xəzər Universiteti inkişaf etmiş yüksək səviyyəli bir universitet kimi dünyanın çox müxtəlif ölkələrindəki ali məktəblərlə çoxdandır ki, əlaqələr qurub, bu, artıq adi bir hala çevrilib. Amma ölkə daxilində AMEA kimi sözün əsl mənasında elmin dayacağı olan bir qurum ilə bir özəl universitetin, nə qədər inkişaf etmiş olsa da, müqavilə imzalaması və bu görüşü keçirməsi çox böyük tarixdir. Buna özəl universitet tərəfindən baxanda da onun dövlət elmi təşkilatı olan, dövlətin baş elmi mərkəzi olan Akademiya ilə əlaqə qurması yeni və tarixi bir addımdır. Akademiya tərəfdən baxsaq, ölkədə bu dəqiqə çox universitetlər var. Onların içərisində yüksək inkişaf etmiş bir özəl universitetlə müqavilə bağlamaq özlü də bir tarixdir. Tarix olmaqdan başqa son dərəcə maraqlı bir sintezdir. Burada Akif müəllim elm və tədrisin inteqrasiyasına toxundu - maliyyə məsələlərindən tutmuş idarəetmə məsələlərinə qədər. Burada iki fundamental təcrübə - böyük bir dövlət elm təcrübəsi, bir yeni özəl, sərbəst və dünyəvi təcrübə bu gün birgə əməkdaşlıq üçün ilk addımlarını atır. Məncə, bunun hələ ki, analoqu yoxdur. Başlanan bu böyük işin ölkədə ilk olduğunu görürük. İnanıram ki, bunun nəticələri də ələ qeyri - standart olacaq, ölkə elminə, ölkə təhsilinə tamamilə yeni modellər təqdim edə biləcək. Buna görə mən Akademiyanın prezidenti hörmətli akademik Akif Əlizadənin və Xəzər Universitetinin rektoru hörmətli professor Hamlet İsxanlının bu gün imzaladıqları mühüm sənədi, Elmlər Akademiyası ilə Xəzər Universiteti arasında müqaviləni yüksək qiymətləndirirəm. Bu yeni addımı əhəmiyyətli addım hesab edirəm. Uğurlar olsun!

Akademiya haqqında Akif müəllimin dediklərini tamamlamaq üçün bəzi sözləri deməyi vacib bilirim. Akademiyanın özündə islahatlar davam edir. Akademiyada gedən islahatlar ölkəmizin Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə aparılan islahatların məntiqinə, onun inkişaf dinamikasına uyğun olaraq davam edir. Həm də dünyada gedən prosesləri mütləq nəzərə alır. Ölkədə əsas Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və ölkəmizin prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən islahatlar özünü Akademiyada da göstərir, Akademiyanın islahatlarında əks olunur. Atılan addımların nüvəsində azərbaycançılıq siyasəti, Azərbaycan dövlətçiliyi siyasəti durur, milli - mənəvi dəyərlərin elmi şəkildə meydana qoyulması istiqaməti əsas götürülür. Bu baxımdan Azərbaycan elmini ölkə miqyasında inkişaf etdirmək üçün ilk

növbədə mövcud strukturlardan tam imtina etmədən, onun yaxşı cəhətlərini qorumaq şərti ilə ölkənin ümumi inkişaf istiqamətində yeniləşdirmə siyasəti aparmaq lazımdır. Məsələn, özümün təmsil olunduğum ictimai və humanitar elmlərdən misal gətirim. Biz SSRİ vaxtı məlum bir hegemon dövlətin siyasətini həyata keçirən bir ölkə olmuşuq, icra edən ölkə olmuşuq. Bizim özümüz siyasət dikte edən bir ölkə deyildik, müstəqil olmadığımız üçün buna hüququmuz yox idi. Amma, 20 ildən çoxdur ki, artıq Azərbaycan müstəqil ölkədir və Ulu Öndər Heydər Əliyevdən başlayan böyük ənənəni yaradıcılıqla davam etdirən ölkəmizin prezidenti cənab İlham Əliyev həqiqətən təkə formaca yox, məzmunca da böyük iradəsi ilə müstəqil bir dövləti irəli aparır. Demək, müstəqil dövlətin öz daxili və xarici siyasəti formalaşır. Amma ölkəmizdə elm indiyə qədər siyasətə tətbiq olunma səviyyəsinə yüksəlməyib. Siyasət həmişə siyasi təbliğat, bir çox hallarda populizm, bir çox hallarda idarəçiliklə qarışmış bir məhfum kimi təqdim olunur. Amma indi biz mütləq siyasətin elmini və yaxud siyasətin elmi əsaslarını öyrəniş model yaratmaqla, ona məzmun verməklə ölkəmizə kömək etməliyik. O ehtiyacdən çıxış etsək, dövlətin dünya miqyasında, beynəlxalq aləmdə gördüyü işlərin siyasətini, elmi əsaslarını qurmaq zərurəti müstəqil dövlətin onurğa sütununa, prioritetlərinə kömək etmək, elmi dəstək vermək deməkdir. Ona görə də, Akademiyamızın prezidenti Akif Əlizadənin təşəbbüsü ilə, ölkə prezidentinin razılığı ilə yaradılan Dünya Siyasəti İnstitutu dünyanın Azərbaycana yönələn siyasətinin elmi mahiyyətini, müsbət - mənfi tərəflərini meydana qoymalıdır. Azərbaycanın dünyaya hesablanmış siyasətinin elmi əsaslarını təqdim etməlidir. Bu, əlbəttə, başlanğıc olsa da, müstəqil dövlətin maraqlarına uyğun Akademiyamızın inkişaf etdirilməsi istiqamətində çox böyük yardımdır.

Xəzər Universitetində də gördüm, neçə illər bundan öncə yaradılmış regionşünaslıq ixtisasının çox ali məktəblərdə ənənəsi vardır. Amma, etiraf edək ki, regionşünaslığın qabağında Amerika, Avropa sözləri yazınq və mümkün qədər bir istiqamətdə regionşünaslıq öyrənməyə çalışırıq, öz regionumuzu isə, ümumiyyətlə, bütöv halda öyrənmə bilmirik. Məsələn, Azərbaycan Qafqaz regionundadır, Xəzər hövzəsi regionundadır,

Türkiyə və Qafqaz Azərbaycan regionundadır. Bunun bugünkü ayrı-ayrı detallarını öyrənmişik, istiqamətlərini tədris edirik, amma bütöv halda, sistem halda bu regionun içində mövqeyimiz, problemimiz, ağrımız, dostumuz, əsən kllələr, onlara qarşı müqavimətimiz və sairəni öyrənməmişik. Akademiyanın prezidentinin təşəbbüsü ilə Akademiyada Qafqazşünaslıq İnstitutu yarandı və bu artıq Qafqazda Azərbaycanın mövqeyi kimi məsələlərin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsini, özəl bilmədən tutmuş dövlət müləssisələrinə qədər, uşaq bağçasından tutmuş elmi qurumlara qədər, ali məktəblərə qədər müxtəlif pragmatik məsələləri meydana gətirir.

Bu cür məsələlər digər elmi sahələrdə də baş verir. Düənən Akademiyanın rəyasət iclasında Biofizika Smart Materiallar İnstitutu yaradıldı. Bu, Azərbaycanda çox yeni sahədir. Ayrı-ayrı şöbələr, alimlər var, lakin bu sahədə perakəndə olmaqla dünya elminə çıxmaq, töhfələr vermək mümkün deyildir. Amma düənən Akademiya bu sahədə mühüm qərar qəbul etdi. Bundan əvvəl də bizim Akademiyamızda Molekulyar Biologiya və Biotexnologiya İnstitutu yaradıldı. Bu proseslər davam edir, mərkəzlər yaradılır, kök hüceyrələrinin mərkəzini yaratmaq üçün Akademiyada iş gedir.

Hamlet müəllim mədəniyyətşünaslığa böyük əhəmiyyət verir və bu çox mühüm məsələdir. Xəzər Universiteti, bildiyimiz kimi, "Dünya" məktəbi yaratmaqla təkə orta məktəb mənasında yox, ümumiyyətlə təhsilə, mədəniyyətə töhfə verir. "Dünya" məktəbi, mənəcə, Xəzər Universitetinin özünü ifadə edir. Xəzər Universiteti Azərbaycanda Qərblə sadəcə əlaqə quran deyil, rəqabətə qoşulan, onlarla rəqabətdə iştirak edən bir universitet səviyyəsinə gəlib çatmışdır. Bu, həqiqətən də, Azərbaycan təhsil sistemində tamamilə yeni səviyyədir, yeni mərhələdir.

Xəzər Universiteti dünya çapında bir elm-təhsil-mədəniyyət ocağıdır. Bu, düşünürəm ki, jurnalından tutmuş müəlliminə qədər, auditoriyasına qədər öz əksini tapır, tələbəsi də o cür düşünür. Bu ali məktəbdə təhsilə və elmə yüksək səviyyədə, dünya miqyasında yanaşma vardır. Mən deyim ki, burada Xəzər Universitetinin rektoru Hamlet İsxanlının mükəmməl riyaziyyatçı olması ilə yanaşı, həm də tanınmış istedadlı, çox qabiliyyətli ədəbiyyat adamı olması bu sintezlərin, kompleks formaların yaranmasına öz töhfəsini verir. Gördüm - rəqs, muğam, vokal, xalçaçılıq, rəsm, zərgərlik və sair ayrıca, seçmə fənlər kimi tədris olunur. Bu təkə ona görə deyil ki, uşaqların mədəniyyəti, dünyagörüşü olsun və yaxud universitet mədəniyyət mərkəzi olsun. İngilis dilli bir ali məktəbdə, Qərb dəyərlərinin istər-istəməz yer tutduğu, inkişaf etdiyi bir ali məktəbdə bunlar azərbaycançılığa xidmət edir, azərbaycançılıq məfkurəsinin tarazlığının qorunmasına yox, hətta balansda ağır tərəfə çevrilməsinə xidmət edir. Bu çox vacibdir, müstəqil ölkəmiz üçün çox mühüm məsələlərdən biridir ki, bu universitet təkə Qərb yönümlü ingilis dilli ali məktəb olmağı ilə qürur duyur, eyni zamanda azərbaycançılıq mərkəzi olmağı ilə səciyyələnir.

Azərbaycan Arxeologiyası, Humanitar və Sosial Elmlər, Təbiət elmləri və texnologiya jurnalları burada çap olunur. Jurnallarımızın hamısının adında Xəzər var. Hansı dildə çap olunmağından asılı olmayaraq, hansı ölkənin böyük cədvəllərində yer tutmağından asılı olmayaraq Xəzər orada varsa, Azərbaycan da var. Xəzər adını daşımaq ehlə böyük Azərbaycanın adını daşımaq deməkdir, mütləq orada azərbaycançılıq var. Sizin "Elm və Sənət Məclisi" artıq dünyada məşhurdur, uzaq və yaxın ölkələrdə tanınır, qəbul olunur və əks - səda doğurur.

Akademiyada bu il Muğamşünaslıq Mərkəzi açıldı. Muğam sənəti ilə Azərbaycanda Musiqi Akademiyası, Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti, Filarmoniya, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və sair məşğul olurlar. Azərbaycanda muğam ifaçılıq mərkəzi var, ölkə Prezidenti yaradıb onu. Amma muğam elm mərkəzi heç birində yoxdur. İlk dəfədir ki, Akademiyanın və Azərbaycanın tarixində muğam elmi mərkəzi yaradıldı.

Bu ölkə dəyərləri ilə dünyəvi dəyərlərin həm elmdə, həm də tədrisdə balansını qorumaqda biz eyni yoldayıq, eyni prosesləri yaşayırıq. Bu iki qurumun inteqrasiyası zamanı hər ikimiz irəli getməklə bir-birimizə kömək edə bilərik. Deyim ki, sizə Akademiyanın ən böyük köməyi onun elmi potensialıdır: tarixçilər, sənətşünaslar, ədəbiyyatşünaslar, dilşünaslar... Böyük ənənəsi var Akademiyanın. Heç Akademiyaya sizi dəvət etmədən və biz də bura gəlmədən bu gün Akademiyanın informasiya texnologiyası imkan verir ki, onlayn şəkildə biz mühazirələr oxuyaq və tələbələr qulaq asınlar. İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunda, Ədəbiyyat İnstitutunda, başqa

institutlarda uyğun kameralar quraşdırılmış salonlarımız var. Siz də, biz də bu sahədə əməkdaşlıq etmişik. Biz alimlərimizin dərslərini həvəslə, köntüllü şəkildə, bu müqavilənin işığında sizə onlayn şəkildə təqdim edə bilərik. Azərbaycanşünaslığın bütün bölmələri üzrə hər həftə sizin tələbələrinizə dərs vermək məsələsini təşkil edə bilərik.

Akademiya inkişaf edib, demək olar ki, hər gün konfransdayıq, çatdırı bilmirik. Sizin də beynəlxalq miqyaslı konfranslarınız var. Bizim üçün və sizlər üçün bu adi reallıqdır. Birgə konfranslar keçirməklə əlaqəmiz güclənə bilər. Mən düşünürəm ki, elm və tədrisin inteqrasiyası baxımından bu gün böyük addım atdıq. Akademiyada ali məktəblərin kafedralarının filialları qurulur. Amma, bu gün elə bil ki, Akademiyada Xəzər Universiteti quruldu və Xəzər Universitetində Akademiya quruldu. Bu vəhdət, bu yeni və maraqlı stijet ölkəmizdə elmin və təhsilin inteqrasiyasının yeni mərhələsidir, yeni səviyyəsidir, elmə də, təhsilə də öz töhfəsini verəcəkdir. Mən Nizami Gəncəvidən bir neçə misra deməklə fikrimi tamamlamaq istəyirəm:

*Çox iti zehinlər yatan oldular,
Axırda saxsı qab satan oldular.*

Yəni ki, tənbellik bizim ictimai bələmizdir. Biz özümüz və tələbələr iti zehinli xalqıq, Azərbaycan xalqı iti zehinli xalqdır. Amma, mən istəyirəm ki, tənbellik bizdən uzaq olsun, biz vaxtımızdan səmərəli istifadə edək.

*Rütbələr içində seçilir biri,
Hamıdan ucadır alimin yeri.
Elm və biliklə - başqa cür heç kəs
heç kəsə üstünlük eyləyə bilməz.*

Böyük elmdə, bilikdə daha böyük üstünlük qazanmaq üçün böyük addım atdıq. Uğurlar arzu edirəm, təbrik edirəm!

Görüşü H. İsaخانlı yekunlaşdırdı.

Professor Hamlet İsaخانlının yekun sözü

İsa müəllim Naxçıvanda rektor olanda məni oraya dəvət etdi, getdim. Mən ilk dəfə idi ki, Naxçıvana gedirdim. Əvvəlcə kampusu gəzdik, gördüm ki, böyük əmək çəkib və əməyi bar verib. Hər tərəf çiçəklər, güllər idi, torpağın içində toza bata-bata gəzdik. Sonra salona girdik. Salonda sözlü mənə verdilər. Mən belə başladım: "məne ayıb olsun, mən ilk dəfədi Naxçıvana gəlirəm". İndi deyirəm: mənə ayıb olsun ki, Milli Elmlər Akademiyamız ilə görüş təşəbbüsünü əvvəlcədən göstərməmişəm. Çox gözəl oldu. Mən düşünürəm ki, Akademiya ilə Universitet arasında bir əməkdaşlıq modelini ortaya qoyduq. Birlikdə işləmək niyyətimizi, arzumuzu ortaya qoyduq.

Çox təşəkkür edirəm!

Tədbirdən sonra qonaqların şərəfinə ziyafət verildi.

AMEA ilə Xəzər Universiteti arasında Anlaşma Memorandumunun imzalanması ölkə mediasında geniş işıqlandırılmışdır. AzTV, İctimai TV, AZƏRTAC, "Azərbaycan", "İki sahil" qəzetləri və s. KİV-lər bu barədə xəbər vermişlər.

ANAS AND KHAZAR UNIVERSITY SIGN MOU

On May 21, the Presidium of the Azerbaijan Republic National Academy of Sciences led by the ANAS President, Academic Akif Alizada, visited Khazar University to sign a Memorandum of Understanding with the university. Professor Hamlet Isaxanli, the founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, greeted the guests and noted the significance of the event. Isaxan Isaxanli, Vice President for Admissions and Student Affairs, made a presentation giving detailed information about the university, including its campuses; academic schools and departments; centers, institutes and laboratories; bachelor's master's and PhD programs; scholarly journals and magazines published by the university press; faculty; and the university's first-place rating in Azerbaijan in reputable university rankings (e.g., Webometrics and Quacquarelli Symonds).

Professor Hamlet Isaxanli, the founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees, made a detailed presentation about the history of the university, the vision behind founding it, and its international partnerships with around 300 universities in various areas (student exchanges, visiting instructor programs, and joint conferences/symposiums). He mentioned that integrating education with science has been one of the priorities of the university from the beginning, and he was confident that this goal would be met on a new scope thanks to the partnership with ANAS.

Then a memorandum of understanding between Khazar University and ANAS was signed by Academic Akif Alizada, President of ANAS, and Professor Hamlet Isaxanli, the founder of Khazar University and Chairman of its Board of Directors and Trustees. The MOU covers activities such as joint research, preparation of textbooks, usage of research results in the educational process, recruitment of well-known scholars to the educational sphere, holding joint conferences and symposiums on themes related to cutting-edge knowledge, organization of internships in reputable academic centers around the world for young scholars and instructors, and other events.

After the MOU was signed, Academic Akif Alizada, President of ANAS, made a presentation in which he said that the event gave him new information about Khazar and that this type of partnership marked the beginning of a new chapter in ANAS history. He stated that Khazar, as the first private university in Azerbaijan, holds a special place among the higher education institutions of the nation and the world. The academic, emphasizing the critical importance of the integration of education and scholarship for development in the modern day, spoke about the importance of this partnership between ANAS and Khazar University as well as the challenges remaining for the future.

Academic Isa Habibbeyli, Vice President of ANAS, also made a speech, stating that the signing of this agreement between ANAS and Khazar was a first in Azerbaijani history. He noted his hoped that this agreement would be very fruitful for the integration of education and science in Azerbaijan.

After the event, dinner was served in honor of the guests.

The event was also broadly covered by the media. News about the event was published by AzTV, Ictimai (Public) TV, AzerTAC, Azerbaijan Newspaper, Iki Sahil (Two Shores) Newspaper, and other media agencies.